

Prima:

HRVATSKA NARODNA BANKA
Trg hrvatskih velikana 3
10 000 ZAGREB

Zagreb, 16.11.2015.

PREDMET: PRIJAVA NEZAKONITOSTI U PRIMJENI ZID ZPK 2015
PODNOŠITELJ: UDRUGA FRANAK, Zagreb, Avenija M. Držića 81b
PRIJAVLJENI: Sberbank d.d., OIB 78427478595,
Varšavska 9, Zagreb

PRIJAVA NEZAKONITOSTI U PRIMJENI ZID ZPK 2015

NEZAKONITE ODREDBE NACRTA ANEKSA UGOVORA

Nakon što u korisnici kredita od strane Sberbank d.d. zaprimili dokumentaciju u sklopu primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (dalje ZID ZPK 2015) ovim putem podnosimo prijavu uočenih nezakonitosti u Nacrtu Aneksa Ugovora o kreditu (dalje Nacrt)

MJERODAVNO PRAVO

u ovom slučaju predstavljaju sljedeće odredbe Zakona o obveznim odnosima, Zakona o zaštiti potrošača i ZID ZPK 2015, koje glase:

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTROŠAČKOM KREDITIRANJU

Predmet konverzije

Članak 19.a

(1) Ovom glavom uređuju se **obveze vjerovnika i potrošača:**

- u postupku konverzije kredita denominiranih u CHF u kredite denominirane u EUR,

- u postupku konverzije kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR

...

Načelo konverzije kredita

Članak 19.b

Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR **podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule** u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

Način izračuna konverzije kredita

Članak 19.c

(1) Konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se na način da se:

6. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka manji od ukupnog iznosa obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka, namiri vjerovniku od strane potrošača sukladno sporazumu vjerovnika i potrošača, a obveze po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR nastave ispunjavati od strane potrošača,

7. iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR utvrđuje na dan 30. rujna 2015., kao razlika novog otplatnog plana utvrđenog sukladno točki 3. ovoga stavka i uplaćenih iznosa utvrđenih sukladno točki 4. ovoga stavka, pri čemu iznos preplate utvrđen u točki 5. ovoga stavka ne umanjuje iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR, a manje uplaćeni iznos utvrđen u točki 6. ovoga stavka namiruje se sukladno sporazumu vjerovnika i potrošača,...

Informiranje

Članak 19.d

(1) Za potrebe provjere izračuna konverzije vjerovnik je dužan izraditi kalkulator na temelju kojeg je izračunata konverzija, koji uključuje detaljan pregled izračuna svih elemenata izračuna konverzije utvrđene u članku 19.c ovoga Zakona, te ga učiniti dostupnim svakom pojedinom potrošaču preko svojih mrežnih stranica, a kojem će potrošač pristupiti preko svog osobnog identifikacijskog broja.

(2) Za potrebe provjere izračuna konverzije vjerovnik je dužan potrošaču **omogućiti pristup povijesnom pregledu općih uvjeta kreditiranja, povijesnom pregledu odluka o kamatnim stopama, povijesnom pregledu dnevnih tečajeva** primjenjivih na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR koje je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

(3) Prije objave kalkulatora iz stavka 1. ovoga članka na mrežnoj stranici vjerovnik je dužan pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izrađen u skladu s načinom izračuna

propisanim člankom 19.c ovoga Zakona te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Konverzija kredita

Članak 19.e

(9) Ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita, **vjerovnik neće tražiti dodatne instrumente osiguranja plaćanja**, u odnosu na ugovorene, **niti postavljati dodatne uvjete potrošaču kojima bi se derogirala njegova druga prava**.

ZAKON O OBVEZNIM ODNOSIMA

Uvjeti i njihov učinak

Članak 297.

- (1) Ugovor je **sklopljen pod uvjetom ako nastanak ili prestanak njegovih učinaka zavisi od buduće i neizvjesne činjenice**.
- (2) Ako je sklopljen pod odgovornim uvjetom pa se uvjetu udovolji, učinci ugovora nastaju od trenutka njegova sklapanja, osim ako iz zakona, naravi posla ili volje strana ne proistječe što drugo.
- (3) Ako je sklopljen pod raskidnim uvjetom, učinci ugovora prestaju kad se uvjetu udovolji.
- (4) Uzima se da je uvjet ispunjen ako njegovo ispunjenje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, spriječi strana na čiji je teret određen, odnosno da nije ispunjen ako njegovo ispunjenje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, prouzroči strana u čiju je korist određen.

Nedopušten ili nemoguć uvjet

Članak 298.

- (1) **Ništetan je ugovor** u kojem je postavljen odgovorni ili **raskidni uvjet protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva**.
- (2) Ugovor sklopljen pod nemogućim odgovornim uvjetom ništetan je, a nemoguć raskidni uvjet smatra se nepostojećim.

Ništetnost pojedinih odredaba

Članak 296.

- (1) Ništetne su odredbe općih uvjeta ugovora koje, **suprotno načelu savjesnosti i poštenja**, prouzroče očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama strana **na štetu suugovaratelja** sastavljača ili ugrožavaju postizanje svrhe sklopljenog ugovora, čak i ako su opći uvjeti koji ih sadrže odobreni od nadležnog tijela.
- (2) Prilikom ocjene ništetnosti određene odredbe općih uvjeta ugovora uzimaju se u obzir sve okolnosti prije i u vrijeme sklapanja ugovora, pravna narav ugovora, vrsta robe ili usluge koja je objekt činidbe, ostale odredbe ugovora kao i odredbe drugog ugovora s kojim je ta odredba općih uvjeta ugovora povezana.
- (3) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na one odredbe općih uvjeta ugovora čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga je strana pritom mogla utjecati na njihov sadržaj te na odredbe o predmetu i cijeni ugovora ako su jasne, razumljive i lako uočljive.

Ništetnost

Članak 322.

(1) Ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, **prisilnim propisima** ili moralu društva ništetan je, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo....

Djelomična ništetnost

Članak 324.

(1) Ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen.

(2) Ali će ugovor ostati valjan čak i ako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju kad je **ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje**.

ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA

Pojam nepoštene ugovorne odredbe

Članak 49.

(1) Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, **suprotno načelu savjesnosti i poštenja**, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

(2) Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

(3) Ako se pojedinačno pregovaralo o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi, a cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da je riječ o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca, to neće utjecati na mogućnost da se ostale odredbe toga ugovora ocijene nepoštenima....

Okolnosti koje se uzimaju u obzir prilikom ocjene ugovora

Članak 51.

Prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir priroda proizvoda ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, s obzirom na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor.

Posljedice nepoštenosti ugovorne odredbe

Članak 55.

(1) **Nepoštena ugovorna odredba je ništetna.**

(2) Ništetnost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništetnost i samog ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe.

ČINJENICE I OKONOSTI SLUČAJA

1. Prijavljena Sberbank d.d. postupila je protivno odredbi čl. 19.e st.1. ZID ZPK 2015 i to na način da potrošačima **nije u roku 45 dana dostavila izračun konverzije zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu.**

Uvidom u dokument ANEKS br. _____ UGOVORA O KREDITU br. _____ te popratnu dokumentaciju sasvim je jasno da dostavljeni dokument **nije Prijedlog ugovora** kako to regulira Zakon o obveznim odnosima (dalje ZOO) te ZID ZPK 2015. Štoviše, i sam prijavljeni u popratnoj dokumentaciji navodi kako će Dodatak ugovoru (Aneks) biti zaključen tek naknadno. ZOO jasno definira što je prijedlog ugovora, odnosno ponuda:

ZAKON O OBVEZNIM ODNOSIMA

Članak 253.

(1) **Ponuda je prijedlog za sklapanje ugovora učinjen određenoj osobi koji sadrži sve bitne sastojke ugovora.**

(2) Ako su ugovorne strane nakon postignute suglasnosti o bitnim sastojcima ugovora ostavile neke sporedne točke za kasnije, ugovor se smatra sklopljenim, a sporedne točke, ako ugovaratelji ne postignu suglasnost o njima, utvrdit će sud vodeći računa o vođenim pregovorima, utvrđenoj praksi između ugovaratelja i običajima

Da se **ne radi o Prijedlogu ugovora, odnosno ponudi za sklapanje ugovora**, sasvim je jasno već površnim uvidom u isti pošto ovaj dokument **ne sadrži niti osnovne bitne elemente ugovora**: ne sadrži imena stranaka, broj ugovora, datum, iznose kredita, a ne sadrži niti bitne elemente konverzije propisane glavom IV.a na način da nema niti iznosa utvrđene glavnice, simulirane glavnice, preplate itd. pa potrošač sve i da želi zaključiti Dodatak ugovora to ne može jer naprosto nema što potpisati niti prihvatiti u pogledu dodatka.

Zakonodavac je u čl. 19.d bio sasvim jasan te adresatu ove norme, banci, nije dao na dispoziciju da samostalno odlučuje što će poslati potrošaču a kamoli da mu šalje nekakav „Nacrt“. Slanjem praznog Prijedloga u kojem su svi bitni elementi navedeni kao _____, Banka je prekršila Zakon za što je zapriječena kazna i to **čl. 26.a st.1 točkom 13.** koji navodi:

„Članak 26.a

(1) Novčanom kaznom od **80.000,00 do 200.000,00** kn kaznit će se vjerovnik iz članka 2. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona:

- ako potrošaču i/ili osobama od kojih je zahtijevao ili imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze **ne dostavi u propisanom roku i na propisan način** izračun konverzije **zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora** o kreditu sukladno članku 19.e st. 1., 2. i 3. ovoga Zakona.“

2. Sberbanka d.d dostavila je korisnicima kredita **apsolutno neprihvatljiv i nezakonit** OBRAZAC PRIHVATA KONVERZIJE.

Sukladno čl. 19.e st. 5. sasvim je jasno da potrošač prihvaća Izračun konverzije bilo osobno bilo preporučenom pošiljkom te sam oblik te Izjave nije propisan. Sukladno tome protivno je zakonu da se u samu Izjavu o prihvatu konverzije stavlja izjava potrošača:

„Potvrđujem da sam u zakonskom roku primio izračun konverzije ...sve propisane informacije i dokumente...“

„Svojim prihvatom konverzije kredita **odričem se prava na naknadne prigovore na točnost i cjelovitost izračuna konverzije, uključujući i uračunavanje uplata i tečajne razlike...**“

Ovo je **grubo derogiranje prava potrošača te je ovakav sadržaj Izjave nezakonit.**

3. Također, protivno čl. 19.d st. 1. ZID ZPK 2015, kažnjivom sukladno čl. 26.a st.1 točka 11., Sberbank d.d. **nije u zakonskom roku od 45 dana učinila dostupnim kalkulator** svakom pojedinom potrošaču. Naime, pristup kalkulatoru moguć je jedino upisom podataka korisničkog imena (OIB-a) i PIN broja, no **PIN broj bio je sadržan u pošiljci koja nije prispjela u roku od 45 dana pa time kalkulator u roku od 45 dana nije bio dostupan.** Kalkulator je bio dostupan tek od dana 16.11.2015. kada su potrošači istom mogli pristupiti što je van roka od 45 dana, a za što je po ugovoru predviđena novčana kazna u rasponu 80.000,00 – 200.000,00 kn, sve sukladno čl. 26.a st. 1. točka 11.

Dokaz: Uvid u pristup kalkulatoru na mrežnim stranicama Sberbank d.d.
Prigovor potrošača na nedostupnost kalkulatora

4. Sukladno ZID ZPK 2015 čl. 19.a i 19.b predmet uređenja svih odredaba ZID ZPK 2015 je uređenje **obveza vjerovnika i potrošača u postupku konverzije**, odnosno konverzija kredita u **smislu promjene valute, odnosno valutne klauzule**. Osnovni ugovor se mijenja samo u smislu načina ispunjenja obveze te je to jedini predmet te osnovna svrha i cilj Zakona.

Sve van ovog predmeta uređenja niti smije niti može biti sadržaj Aneksa ugovora kojim bi se realizirala primjena ovog Zakona, što je uostalom i precizirano kroz cijeli Zakon, a i čl. 19.e. st. 9. Zakona.

U tom smislu u Nacrtu su sporne i nezakonite sljedeće odredbe:

1. Članak **I. St. 3.** Nacrta je nezakonit jer predstavlja dodatne uvjete koji nisu predmet konverzije. Sporni članak glasi:

„Ugovorne strane su suglasne da je kreditor izvršio sve svoje zakonske obveze u vezi sa dostavom izračuna konverzije i druge propisane dokumentacije, a Korisnik kredita prihvatio izračun konverzije i obvezao se pristupiti sklapanju ovog Aneksa zajedno sa svim ostalim sudionicima kreditnog posla.“

Potrošač u postupku konverzije **nema što Aneks prihvaćati uz uvjet da potvrđuje da je kreditor izvršio svoje obveze u pogledu dostave dokumentacije i sl.** jer ukoliko nije za to je propisana prekršajna odgovornost.

Navedena odredba mora se izostaviti iz Nacrta.

2. **Članak II.** kojim je regulirana situacija u slučaju da se u postupku konverzije pojavljuje **MANJAK uplata** je **nezakonit i slijedom toga ništetan** pošto je protivan 19.c st. 1. točka 6. i 7. te kažnjiv sukladno čl. 26.a točka 9:

Način izračuna konverzije kredita

Članak 19.c

(1) Konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se na način da se:

6. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka **manji** od ukupnog iznosa obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka, **namiri vjerovniku od strane potrošača sukladno sporazumu vjerovnika i potrošača**, a obveze po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR nastave ispunjavati od strane potrošača,

7. iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR utvrđuje na dan 30. rujna 2015., kao razlika novog otplatnog plana utvrđenog sukladno točki 3. ovoga stavka i uplaćenih iznosa utvrđenih sukladno točki 4. ovoga stavka, pri čemu iznos preplate utvrđen u točki 5. ovoga stavka ne umanjuje iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR, **a manje uplaćeni iznos utvrđen u točki 6. ovoga stavka namiruje se sukladno sporazumu vjerovnika i potrošača**,

Nezakonita je formulacija iz ovog stavka Nacrta u kojoj se navodi kako:

*„Sve strane ovog Aneksa sporazumno utvrđuju da je ukupni iznos uplaćen radi namirenja početno utvrđenih anuiteta po Ugovoru... **manji od ukupnog iznosa anuiteta s valutnom klauzulom u EUR i iznosi _____ kn po tečaju otplate kredita na dan 30.9.2015. godine, te da je korisnik kredita prema sporazumu o namirenju vjerovnika i potrošača iz članka 19.c, stavak 1. točka 6., sporazum o namirenju vjerovnika i potrošača iz čl. 19.c, stavak 1. Točka 6. Zakona u cijelosti podmirio vjerovniku manje uplaćeni iznos uplatom na račun Kreditira broj**“*

Praktički proizlazi da je potrošač **ucijenjen** postavljanjem nezakonitog uvjeta i to na način da se **potpisivanje Aneksa i realizacija konverzije uvjetuje jednokratnom uplatom manjka** što je nedopustivo!

Dostavlja se i službeno očitovanje banke u kojem potpis Aneksa **uvjetuje na način da je MANJAK pri potpisu već podmiren, odnosno nudi potrošaču podizanje drugog kredita za isplatu manjka!?**

Dokaz: Očitovanje Sberbank d.d. putem Lukše Grljević, voditelj poslovnice Zagreb

U Zakonu nije propisan rok dospijea tražbine, dakle **nije propisan rok** u kojem je korisnik kredita dužan izvršiti svoju obvezu, a nije zakonom **propisan niti način**.

Dakle, pored roka ispunjenja vjerovnik i potrošač **trebaju se sporazumjeti** i o načinu namirivanja manjka, a to je moguće na tri načina:

- povećanjem preostale glavnice za iznos manjka
- povećanjem budućih anuiteta sve do prebijanja s manjkom
- uplatom manjka jednokratno na dan dospijea

Podnositelj drži da je potrebno ponuditi sve tri varijante u aneksu te aneks u skladu s time izmijeniti. Osim toga zakonodavac je predvidio da je pitanje manjka predmet Sporazuma obaju u strana te nije odlučujući uvjet Aneksa ugovora koji u slučaju izostanka dogovora niti ne mora biti sastavni dio Aneksa kojim se provodi konverzija. Dakle, Sporazum o manjku uopće ne može biti uvjet Aneksa o konverziji, a ukoliko nije obveze obaju strana regulirane su Zakonom o obveznim odnosima te time vjerovnik u ničemu nije uskraćen.

Postupanje protivno ovoj obvezi propisano je kao **prekršaj u čl. 26.a točki 9.** sa zapriječenom kaznom od **80.000,00 do 200.000,00 kn po ugovoru.**

3. Točka **III.** Nacrta, stavak 3., **KAMATNA STOPA** je nezakonita i ništena.

Ugovaranje budućih kamatnih stopa nije predmet konverzije. Kamatne stope predmet su konverzije samo u smislu **konvertiranja obveza u samom postupku izračuna konverzije i to sukladno čl. 19.c st. 1. i st. 1. točke 2.,** a zaključno sa danom 30.9.2015. na način da se:

„2. **umjesto početno ugovorene kamatne stope** kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF **primijeni** kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je **vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR** i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF,“

Dakle, primjena kamatne stope u Euro kreditima je samo drugi korak u izračunu konverzije kako bi se utvrdila preostala neotplaćena glavnice u Euru, a sukladno čl. 19.c st. 1. točki 7. Banka sukladno ZID ZPK 2015 nema ovlaštenje s korisnikom kredita na nedospjelu glavicu ugovarati kamatnu stopu kroz konverziju jer to nije propisano niti jednom odredbom tog zakona.

Sukladno iznijetom, odredba kojom bi potrošač i banka **ugovarali kamatnu stopu za ubuduće predstavlja dodatni uvjet koji nije predviđen konverzijom** te je prema tome nezakonit i ništetan sukladno čl. čl. 19.e st. 9. ZID ZPK 2015. Rečenom odredbom se derogiraju prava potrošača zajamčena Zakonom o potrošačkom kreditiranju konkretno čl. 11.a kojom je potrošaču omogućeno da s bankom ugovori maržu i parametar (LIBOR, EURIBOR, NRS itd.) ali **to ugovaranje nije i ne može biti predmet konverzije** već eventualno zasebnog dogovora potrošača i banke. Naime, notorna je činjenica da banke ni sa korisnicima Euro kredita nisu ugovarale maržu i parametar pa je nejasno zašto bi to uopće bio predmet konverzije, uzimajući u obzir temeljno načelo konverzije: potpuno izjednačavanje položaja potrošača korisnika kredita s valutnom klauzulom u CHF, s onim u valutnoj klauzuli Euro.

U odredbama o kamatnim stopama mora stajati samo kao informacija:

„Banka obavještava Korisnika kredita da je u predmetnom Ugovoru dana 30.9.2015. samostalno odredila fiksnu maržu banke, definirala parametar i kvalitativno i kvantitativno razraditi uzročno-posljedične veze kretanja parametra i utjecaja tih kretanja na visinu promjenjive kamatne stope.“

4. Točka **III. stavak 7.** Nacrta je nezakonit i ništetan te suprotne odredbama ZID ZPK 2015, a glasi:

*„Radi osiguranja svih tražbina kreditora iz ugovora i ovog aneksa i u vezi s ugovorom i ovim aneksom korisnik kredita, svaki sudužnik, jamac platac i/ili založni dužnik obvezuju se **osigurati i dostaviti kreditoru sve (zamjenske) instrumente osiguranja** koji su valjani i podobni za osiguranje plaćanja tražbina iz ovog aneksa kojim se kredit s valutnom klauzulom u CHF konvertira u kredit s valutnom klauzulom u EUR.“*

Podnositelj prijave drži da je ovakvo navođenje izjava dužnika, sudužnika i jamaca zapravo **dodatni instrument osiguranja** naplate i kao takav nezakonit, nepotreban i ništetan jer su izjave identično sadržaja već dane u Osnovnom ugovoru te je i ovo dodatni uvjet koji nije predmet konverzije.

Pogotovo je sporno navođenje jamaca kao potpisnika Aneksa ugovora.

Sukladno čl. 104. i čl. 109. ZOO-a jamstvo je akcesornog karaktera te jamac jamči za ispunjenje obveze dužnika, a opseg te obveze je identičan obvezi dužnika i nikada ne može biti veći od obveze dužnika. Dakle, u situaciji kada jamac već u Osnovnom ugovoru jamči za cijelu obvezu dužnika, sada kada se mijenja samo način njena ispunjenja Podnositelj drži da nije potrebno da jamac potpisuje Aneks ovog ugovora te da ovo potpisivanje predstavlja također dodatni instrument osiguranja, odnosno dodatni uvjet.

5. Točka **V.** nacrta je nezakonita jer predstavlja dodatni uvjet koji nije predmet konverzije. Naime, nije uopće jasno o kojim to **rizicima** potrošač ima biti obaviješten u situaciji kada se zaključuje samo Dodatak ugovora u smislu načina isplate kredita. Notorna je činjenica da u pogledu osnovnog ugovora o kreditu Kreditor nije objasnio nikakav rizik

koji takav ugovor sa sobom nosi. Pitanje informacija uređeno je čl. 10. Zakona o potrošačkom kreditiranju te nema nikakve veze sa konverzijom.

6. Točka VI. Nacrta je **također dodatni uvjet** te nema što raditi u Nacrtu jer izlazi izvan okvira Zakona koji uopće ne regulira pitanje distribucije **osobnih podataka korisnika kredita**.
7. Članci VIII. i IX. Nacrta su nezakoniti i ništetni jer su protivni čl. 19. e st. 9. ZID ZPK 2015 te **moraju biti hitno izbačeni iz Aneksa Ugovora!**

U istima se navodi kako:

„Svi potpisnici ovog Aneksa potvrđuju da su upoznati sa rizikom privremene obustave izvršenja pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na osnovi Zakona odnosno rizikom ukidanja Zakona, u kojem slučaju ovaj Aneks ne proizvodi pravne učinke za ugovorne strane jer nisu ispunjene pretpostavke za njegovo zaključenje.“

A odluka Ustavnog suda navodi se u točki IX.:

„Ukoliko se u razdoblju u kojem su međusobni odnosi stranaka regulirani u skladu s odredbama Aneksa, izmijene akti Kreditora ili propisi važeći u Republici Hrvatskoj, ugovorne strane se obvezuju postupati po nastalim promjenama, a osobito u slučaju izmjena ili dopuna odnosno ukidanja Zakona.“

Pored činjenice da točka IX. Nacrta predstavlja pravni nonsens, ovi članci Nacrta postavljaju pred korisnike kredita **dodatne uvjete** koji nisu predmet konverzije i koji derogiraju njihova prava. Naime, Aneks i njegovi učinci **ne mogu se uvjetovati odlukom Ustavnog suda RH** o ocjeni ustavnosti samog Zakona. Pitanje ocjene ustavnosti zakona i posljedice ukidanja zakona čija se ustavnost ocjenjuje regulirane su Ustavnim zakonom o ustavnom sudu i to **čl. 55.** istog zakona.

Konkretno, ukoliko sud čak i u budućnosti eventualno ukine ZID ZPK 2015 taj zakon će biti ukinut danom objave takve odluke u Narodnim novinama te je nedvojbeno da će ZID ZPK 2015 važiti od 30.9.2015. do dana eventualnog ukidanja, a sve pošto je odluka Ustavnog suda RH o ukidanju zakona konstitutivne naravi.

Tako i Ustavni sud u svojoj odluci **U-I-2780/2015:**

„36. U tom svjetlu, ne prejudicirajući konačnu odluku u ovim predmetima, Ustavni sud dužan je podsjetiti na učinke ustavnosudskih odluka kojima se ukidaju zakoni ili pojedine njihove odredbe. Ustavni zakon jasno propisuje da odluke Ustavnog suda vrijede pro futuro, od dana ukidanja zakona ubuduće. Drugim riječima, zakon se smatra ustavnim sve dok ga Ustavni sud ne ukine. Do tog trenutka vrijedi presumpcija njegove ustavnosti. Sukladno tome, i svi (za banke prisilni) aneksi sklopljeni po sili i za vrijeme važenja ZID-a ZPK-a/102-15 i ZID-a ZoKI-ja/102-15 također potpadaju pod presumpciju zakonitosti i ustavnosti.

Uz opetovano isticanje da ne prejudicira konačnu odluku u ovim predmetima, Ustavni sud naglašava da njegova (eventualna) odluka kojom bi se ukinuli ZID ZPK/102-15 i ZID ZoKI/102-15 odnosno pojedine njihove odredbe ne bi imala učinak na valjanost tih aneksa. Te bi anekse bilo moguće samo ponovo mijenjati ili utvrđivati da od tog dana više ne vrijede, ali nikako ne bi bilo osnovano tvrditi da su ti aneksi bili neustavni "od samog početka" (odnosno od 30. rujna 2015., kao zakonskog termina), pa da se stoga ima smatrati kao da nisu ni sklopljeni, odnosno da se u tom slučaju među njihovim potpisnicima (kreditorima i kreditnim dužnicima) primjenjuju isključivo pravila obveznog prava, uključujući i ona koja vrijede za stjecanje bez osnove.“

8. Točka IX. Nacrta je nezakonita jer uvjetuje ugovaranje Aneksa Ugovora prihvatom Općih uvjeta, Odluku o kamatnim stopama te ostalim važećim aktima Kreditora, što su dodatni uvjeti iz čl 19. e. st. 9 ZID ZPK 2015. Sve ovo pošto je nejasno uopće o kojim Uvjetima se i aktima uopće radi (nesporna je činjenica da su oni višestruko mijenjani), koji su to „drugi opći akti“ kao i činjenicu da ti Uvjeti te ostali akti banke **sadržajno reguliraju niz drugih pitanja koja nemaju nikakve veze sa konverzijom kredita, a koje bi sada potpisnik trebao prihvatiti, što nije i ne može biti uvjet konverzije.**

Osim toga ovaj članak Nacrta predviđa prihvaćanje svi **budućih** izmjena i dopuna Općih uvjeta i drugih akata vjerovnika, unaprijed. Takva ugovorna odredba nije u skladu sa člankom 295. stavkom 5. ZOO-a u kojem je jasno propisano:

„(5) Opći uvjeti obvezuju ugovornu stranu ako su joj bili poznati ili morali biti poznati u vrijeme sklapanja ugovora.“

te nije u skladu niti s obveznopravnim načelom o odredivosti obveza (članci 269. do 272. ZOO). Nepoznate buduće obveze koje ovise o volji jedne ugovorne strane ne smiju se ugovarati unaprijed prihvatom takvih obveza na temelju jednostrane odluke druge ugovorne strane.

9. Sberbanka d.d. **niti jednom klijentu nije priznala status klijenta te mu je u postupku konverzije odbila protuzakonito umanjiti kamatu.**

Na ovaj način Banka već sada krši odredbu čl. 19.c st.1. točka 2. na način da **ne uvažava smanjenja kamatnih stopa koje je odobravalala istovrsnoj skupini potrošača za istu vrstu kredita u Euru.** U prilogu se dostavlja primjer u kojem Banka ne želi uvažiti kamatne stope koje je nudila skupini potrošača koji su kupovali stan u **specifičnom stambenom naselju** iako je iz dokumentacije i službenih ponuda Banke sasvim jasno koliko su iznosile kamatne stope.

Dokaz: Dokazi o nepriznavanju umanjenja kamatne stope za 0,2 pp

Ovo je povreda čl. 19.c st.1. točke 2. te kažnjivo sukladno čl. 26.a st.1. točka 3. Za koji je **zaprječena novčana kazna u iznosu 80.000,00 – 200.000,00 kn.**

10. Prijavljena Sberbank d.d. je i u samom Izračunu počinila niz nepravilnosti kao:

- Pogrešni datumi terećenja
- Pogrešan Izračun kamata na način da se **ne priznaje umanjene kamata**
- Nepoštivanje uvjeta **Moratorija**
- Primjena **različitih tečajeva** prilikom odobrenja kredita i sada prilikom konverzije kupovni-prodajni (npr. Uvidom u nalog za isplatu kredita od 25.05.2007.g. isplaćeno je **250.698,96 kuna** (57300,00 CHF) prema kupovnom tečaju banke koji je tada iznosio 4,375200, dok je izračun konverzije kredita obračunat na temelju važećeg prodajnog tečaja banke za devize na dan isplate kredita koji je iznosio 4,472600 u iznosu od **256.279,98 HRK** (57300,00 CHF), **dakle za 5.581,02 kuna više** nego je isplaćeno prilikom podizanja kredita.)

U konkretnom primjeru to izgleda ovako:

1. STATUS KLIJENTA: Podigla sam kredit u CHF za mlade 22.05.2007.g. te sam tom prilikom postala klijent Sberbanke i tim činom dobila umanjene kamatene stope za 0,2pp. I, danas sam klijent te iste banke, mada da imam financijske mogućnosti, davno bi otišla u neku domaću banku. Znači, nisu mi prilikom obračuna kredita u EUR uvažili status klijenta što smatram da su prema ZPK trebali. U prilogu Vam šaljem ponudu tadašnje Volksbanke koja mi je ponuđena u EUR, ali obzirom da nisam bila kreditno sposobna, morala sam uzeti kredit u CHF. Također stavljam ponudu u CHF po kojoj sam uzela kredit i kod kojeg mi je početna kamata umanjena za status klijenta.

2. PRESKOČENO UMANJENJE KAMATE U OTPLATNOM PLANU: Otplatni plan za EUR ima grešku, jer mi u lipnju 2012.g nije uzeto u obzir smanjenje kamate za 0,09pp, a prema **Pregledu kretanja/promjene kamatnih stopa na stambene kredite građanima za mlade uz valutnu klauzulu vezanu za EUR**, koji je sama banka stavila kao referentnu i važeću u svom "kalkulatoru" (U prilogu) Znači sve promjene nakon te su nevažne i krivo izračunate gdje me je banka dodatno oštetila.

Pregled promjena po sber otplatnom planu izgleda ovako:

22.05.2007 - 22.03.2014 - 6,89
01.04.2014 - 22.09.2014 - 6,94
01.10.2014 - 23.03.2015 - 6,82
01.04.2015 - 6,67

A trebao bi izgledati ovako:

22.05.2007 - 22.06.2012 - 6,89
22.06.2012 - 01.04.2014 - 6,80
01.04.2014 - 22.09.2014 - 6,85
01.10.2014 . 23.03.2015 - 6,73
01.04.2015 - 6,58

3. NEPOŠTIVANJE ANEKSA O MORATORIJU: U periodu od 22.09.2012. do 22.08.2013. imala sam moratorij ili poček u kreditu. Aneksom je definirano da ću plaćati 50% anuiteta, znači ne samo kamatu ili samo glavnica ili kombinaciju. Definirano je da će se kamata i glavnica koja u tom periodu neće biti naplaćena, naplatiti kasnije. U otplatnom planu u EUR iskazano je zaduženje po kamati u iznosu od 75% anuiteta. Zbrajajući 25% razlike po anuitetu kroz cijelu godinu dobije se iznos od cca 1.100,00 Eur. Za taj iznos bi se dodatno uvećala moja preplata. U prilogu dostavljam Aneks Ugovora za CHF kredit te Otplatni plan u EUR.

Dokaz: U prilogu korespondencija banke i korisnika kredita sa dokazima

11. Predlaže se **hitno istražiti postupanje Banke i nalaz revizora LeitnerLeitner Revizija d.o.o.** Naime, revizija konverzije nije izrađena sukladno čl. 19.c i 19. d ZID ZPK 2015 jer je revizor u postupku konverzije utvrdio točnost metodologije obračuna konverzije, a kako je vidljivo iz točke 9. ove prijave **svi Izračuni u kojima nije uvažen**

status klijenta banke su nezakoniti pa se postavlja pitanje što je revizor uopće utvrdio. Ovakvim postupanjem Banke povrijeđena je odredba 19. d zakona te obveza provođenja konverzije sukladno svim koracima iz čl. 19.c, a što je kažnjivo temeljem odredbe čl. 26.a st. 1. točka 12 te propisana novčana kazna u rasponu 80.000,00 – 200.000,00 kn.

Slijedom svega iznesenog Podnositelj prijave traži od Ministarstva Financija RH i HNB-a da pokrenu postupak nadzora u smislu utvrđenja nezakonitosti u poslovanju Banke i nezakonitosti u primjeni Zakona o potrošačkom kreditiranju te da se prijavljenoj Sberbank d.d. u konačnici izreknu najstrože propisane kazne.

Udruga Franak